

DSO, geen uitstel?

Wat is de stand van zaken?

Op 1 januari 2021 zal de Omgevingswet in werking treden, zoals dat in de brief van de minister van 29 november 2019 vermeld. Op die datum zullen het bestaande Omgevingsloket Online, de Activiteitenbesluit Internet Module en de website www.ruimtelijkeplannen.nl vervangen worden door één digitaal loket, het omgevingsloket. Het omgevingsloket is, als onderdeel van het Digitaal Stelsel Omgevingswet, het digitale loket waar overheden, initiatiefnemers en belanghebbenden inzicht krijgen wat is toegestaan in de fysieke leefomgeving.

De datum van 1 januari 2021 om de Omgevingswet in werking te laten treden is al langer onderdeel van discussie. Vanuit de wens om ook nog te kunnen oefenen met het DSO wordt continu de vinger aan de pols gehouden over de haalbaarheid hiervan. De afgelopen jaren is hard gewerkt aan de ontwikkeling van het DSO. Tijdens diverse kwartaaldemo's kon het toekomstige werkveld op de hoogte blijven van de ontwikkeling en de voortgang van het digitale loket en de onderliggende standaarden. Voor het valideren en publiceren van omgevingswetbesluiten zijn namelijk een standaard en informatiemodellen voor overheidspublicaties ontwikkeld, zoals de Standaard voor officiële publicaties (STOP) en de bijbehorende toepassingsprofielen (TPOD).

Met name het afgelopen jaar werd duidelijk dat niet alle deadlines zouden worden gehaald en dat er nog wat obstakels genomen moesten worden. Met name de splitsing van het deel t.b.v. de officiële publicaties in de Landelijke Voorziening Beschikbaar stellen en Bekend maken (LVBB) en de ontsluiting via het zogenaamde service spoor naar het DSO-LV, vraagt veel afstemming tussen deze beide voorzieningen. Het in sync brengen van deze voorzieningen, zorgde ervoor dat gedurende het afgelopen jaar de STOP TPOD standaard behoorlijk aan veranderingen onderhevig is geweest. In de maand oktober is uiteindelijk een 0.98 kern versie opgeleverd en is deze interbestuurlijk vastgesteld. Ondertussen gaat de ontwikkeling naar een 1.0 versie van de STOP TPOD standaard natuurlijk gewoon door.

Laten wij als huidig RO-werkveld ook niet vergeten dat door het verbreden, van ons vanouds vertrouwde ruimtelijke ordeningsproducten naar producten in de fysieke leefomgeving, ook 'vreemde' ogen hiernaar zullen gaan kijken. Wij zijn dan ook vanuit de ruimtelijke ordening aan het digitaal werken gewend geraakt en hebben onze weg hier inmiddels in gevonden. Voor veel andere werkvelden zal dit niet het geval zijn en zal er ook aan verwachtingsmanagement gedaan moeten worden. Waar is het mooie kaartje, of waar vind ik de bijlagen. Daarnaast kennen we straks meerdere verschijningsvormen van een omgevingswetbesluit die visueel van elkaar kunnen afwijken maar op inhoud vergelijkbaar zullen zijn. Kortom, er moet nog wat zendingswerk verricht worden.

Wat gebeurt er in 2020, en wat is de rol van Rho?

De komende periode, tot medio 2020, moet er nog veel tijd worden geïnvesteerd in de doorontwikkeling van beide, landelijke voorzieningen en moet er vanuit de praktijk content opgeleverd worden om de voorzieningen te kunnen testen op hun stabiliteit en bestendigheid. Hiervoor is natuurlijk ook software nodig om producten op te kunnen leveren ten behoeve van de landelijke voorzieningen. Er moet kennis opgedaan worden hoe de nieuwe producten eruit komen te zien en hoe deze technisch moeten worden vormgegeven. De STOP TPOD standaard dient hiervoor als handvat. Rho adviseurs is nauw betrokken bij de ontwikkeling van de standaarden en kan u adviseren over de toepassing hiervan.

Er is dus nog wel een aantal uitdagingen. De standaard bevat bijvoorbeeld nog een aantal open einden (vrijheden) die het maken van software bemoeilijkt en vertraagt. Verschillende leveranciers worstelen nog met de opgeleverde standaarden en de beschikbare tijd. Ook het ontbreken van goede voorbeelden (content) maakt dit lastig. Je komt al vrij snel in een zogenaamde 'Kip en Ei' discussie. Want we hebben goede voorbeeldplannen nodig voor het testen van de software en de landelijke voorzieningen. Omgekeerd is er software nodig om de voorbeeldplannen te kunnen maken. Naast het maken en opleveren van werkende software, moeten ook nog aanbestedingen worden doorlopen, opleidingen worden georganiseerd en de software nog worden uitgerold. Voor de bevoegde gezagen gelden daarnaast nog tijdsinvesteringen in het op orde brengen van eigen data. Waar gelden bepaalde regels? Wat is de openbare ruimte? Waar gelden welke archeologische waarden? Welke regels uit de bruidschat neemt de gemeente mee in het omgevingsplan, enz... Rho adviseurs helpt u hier natuurlijk graag mee.

Er zijn allemaal redenen te verzinnen waarom uitstel verstandiger is. Maar omgekeerd geldt ook een heel aantal redenen om dit juist niet te doen. Tijdens een kennisbijeenkomst op 15 oktober j.l. in de Eerste Kamer heeft Rho adviseurs dit benoemd als 'het ijs is dun'. Maar we kunnen met z'n allen wellicht al wel proberen te schaatsen. Misschien door af en toe te klunen. Maar het ijs kan de komende periode hard aangroeien wanneer we met z'n allen hier ook onze schouders onder gaan zetten. Begin met het maken van goede voorbeelden van de digitale Omgevingswetdocumenten. En daarmee dus zorgen voor voldoende diversiteit in content ter ondersteuning van de doorontwikkeling naar een stabiel en bestendig Digitaal Stelsel Omgevingswet, en onderliggende STOP TPOD standaard. Deze voorbeelden dienen dan ook voor het maken van gebruiksvriendelijke en goed werkende software.

Gokken of blijven wachten op uitstel is niet goed, maar wachten op een kant en klare, volledig werkende omgeving ook niet. Rho adviseurs blijft graag, samen met u, doorgaan met het maken van goede en juridisch juiste (voorbeeld) omgevingsplannen en -visies.